

LIDSKÁ PRÁVA

Bezpečí pro uprchlíky

Uprchlíká kampaň vznikla v prosinci roku 2003, jako reakce na případ skupiny čečenských uprchlíků, kterým český stát hrozil vyhoštěním. Navázala také na aktivity proti válce v Čečensku – země odkud k nám proudí nejvíce uprchlíků.

V naší činnosti se zaměřujeme na vzdělávací a osvětové aktivity, kde je naším cílem napomáhat odbourávání stereotypních a xenofobních názorů české veřejnosti na uprchlíky a podporovat aktivní zapojení jednotlivých osob do pomoci uprchlíkům. Dále se zaměřujeme na azylovou politiku České republiky a upozorňujeme na její nedostatky a také na nedostatky v přístupu odpovědných orgánů Ministerstva vnitra ČR (Odbor azylové a migrační politiky, cizinecká policie atd.). Jde zejména o dlouhé čekání na rozhodnutí o azylu, nezohledňování lidskoprávních hledisek atd. V neposlední řadě také organizujeme volnočasové aktivity - pro obyvatele z Pobytových středisek pro uprchlíky s cílem zpříjemňovat dětem i dospělým dlouhé a stresující čekání na rozhodnutí českých orgánů o udělení či neudělení azylu.

Jak si uprchlíci hráli, sportovali a jezdili na výlety

Od ledna až do prosince 2004 pořádali dobrovolníci a dobrovolnice různorodě zaměřené akce pro malé i dospělé uprchlíky. Některé aktivity proběhly přímo v uprchlických táborech (oficiálně nazývaných Pobytová střediska pro uprchlíky), jiné měly formu výletů nebo vycházek. Z těch větších se uskutečnilo promítání klasických českých pohádek (únor), výroba masek a karneval (březen). V dubnu děti absolvovaly stopovací výlet s lesními hrami a hledáním pokladu a výlet do Vyškova s návštěvou dětského divadelního představení a pout'ových atrakcí. V květnu navštívila malá skupina dětí i rodičů plavecký bazén v Brně a v červnu pak měla větší skupina uprchlíků možnost poznat Starou radnici, přehradu a hrad Veveří – uskutečnil se totiž výlet do Brna spojený s projížd'kou parníkem. Ani v době prázdnin NESEHNUTÍ nezahálelo a uspořádalo dětský den s hrami a sportovními aktivitami zakončený táboračkem s opékáním veganských párků a zpěvem českých, ruských a čečenských písní. Na podzim akce pokračovaly souběžným malováním ve dvou uprchlických zařízeních (Zastávce a Zbýšově) a drakiádou s vlastnoručně vyrobenými draky. Rok aktivit byl zakončen velkým výletem skupiny 50 uprchlíků do Punkevních jeskyní v Moravském krasu s návštěvou jeskyní a výjezdem lanovkou k propasti Macocha.

Kromě zmíněných akcí proběhlo ještě asi 5 dětských víkendových dopolední nebo odpolední vyplněných společenskými hrami, výtvarnými aktivitami a vycházkami do okolí uprchlických táborů.

Uprchlíci sázeli stromy

Největší volnočasovou aktivitou byl dvoudenní výlet do Horky nad Moravou, který se uskutečnil v březnu. Jeho náplní byla sobotní prohlídka Olomouce, hry na lesní chatě v krásném prostředí CHKO Litovelského Pomoraví a promítání diapozitivů o flóře a fauně v okolí nejzachovalejší části řeky Moravy. V neděli pak děti na pozemcích výukového biocentra Sluňákov vysadily 14 vzrostlých dvoumetrových stromů (dubů, buků, lip, jasanů a javorů) a 50 menších a podílely se tak na dokončení ozelenění celého areálu. „*Pomoc uprchlíků při vytváření tohoto veřejně prospěšného areálu nabourává xenofobní postoje české společnosti bránící společnému soužití,*“ řekl o akci Michal Bartoš ze Střediska ekologické výchovy Sluňákov.

Workshop žonglování...

... se stal speciální volnočasovou aktivitou provozovanou každý pátek střídavě v uprchlických střediscích ve Zbýšově a v Zastávce u Brna. První lekce proběhla 15. října, aktivita pokračuje i v roce 2005. Uprchlíci všech věkových kategorií mají možnost učit se žonglovat různými technikami a s různými předměty. Ti, které žonglování opravdu zaujme, si mohou vyrobit vlastní

míčky. „*Tato činnost je nejen zábavná, ale zároveň přispívá k rozvíjení pohybových schopností,*“ vysvětlila Svatava Zajdánková, tvůrkyně a koordinátorka workshopu.

Válka? To není důvod.

Stanový uprchlický tábor před ministerstvem vnitra, transparenty s nápisy „Nevracejte uprchlíky do války“. Tímto způsobem skupina aktivistů a aktivistek NESEHNUTÍ v lednu upozornila na složitou situaci čečenských uprchlíků žijících v ČR. Součástí akce bylo i předání petice s 1407 podpisy lidí žádajících obnovení azylového řízení pro skupinu 60 Čečenců, kterým český stát zastavil azylové řízení a hrozil jim vyhoštěním a deportací zpět do země zmínané válkou. Takovýto postup českých úřadů byl totiž nejen nehumánní, ale také odporoval mezinárodním úmluvám, které se Česká republika zavázala dodržovat. Akce se stala vyvrcholením rychlé kampaně NESEHNUTÍ a Amnesty International za záchranu skupiny čečenských žadatelů a žadatelek o azyl, kteří měli být vyhoštěni za pokus překročit hranice do Rakouska. Aktivita vyvolala velký zájem veřejnosti, který zabránil okamžitému vyhoštění uprchlíků. Ministerstvo však požadavkům o poskytnutí ochrany nevyhovělo a uprchlíci museli svoji bezvýchodnou situaci řešit odchodem do zemí, kde mají větší šanci dostat azyl. Na byrokratickou zeď však naráží nejen osoby čečenské národnosti. „*Česká azylová politika je obecně velice restriktivní a odmítání jsou i lidé přicházející z válečných konfliktů*“, řekl koordinátor kampaně Jiří Koželouh. Z těchto důvodů vypracovala skupina aktivistů a aktivistek analýzu české azylové politiky a poskytla ji politikům a političkám, jenž mají zájem situaci zlepšovat. Na zoufalou situaci čečenských uprchlíků v ČR upozornilo 23. února i veřejné shromáždění v Praze, pořádané o. s. Tolerance. S projevem vystoupil i aktivista NESEHNUTÍ. Naši zástupci se v březnu zúčastnili schůzky nevládních organizací a ředitele Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR – tedy člověka s přímou odpovědností za (ne)udělování azylů.

Na postoj ministerstva vnitra vůči uprchlíkům pak NESEHNUTÍ upozornilo ještě mnohokrát v tiskových zprávách a mediálních výstupech. V červenci v tisku například prezentovalo špatné zacházení s nevidomým čečenským žadatelem o azyl ze strany příslušníků cizinecké policie.

PŘES hranice, předsudky, lhostejnost

Nadpis je zároveň celým názvem uprchlického čtvrtletníku, jehož první číslo vyšlo v prosinci 2004. Náplní časopisu jsou články od lidí zabývajících se uprchlíky, informace o právním rámci uprchlictví, rozhovory se zajímavými lidmi, články o neziskových organizacích, činných v dané problematice, a texty přibližující země, odkud uprchlíci často přicházejí. Časopis poskytuje i možnost odeslat dopis apelující na konkrétní případy porušování lidských práv uprchlíků a je také místem pro zprávy o činnosti kampaně „Bezpečí pro uprchlíky“. „*PŘESem chceme veřejnosti problematiku uprchlíků a cizinců v ČR přiblížit v celé její šíři a rozmanitosti,*“ vysvětluje editor časopisu Milan Štefanec.

Kromě časopisu vydalo NESEHNUTÍ také leták, který obsahuje ve zhuštěné formě informace o příčinách, historii a současnosti uprchlictví a také o situaci uprchlíků v České republice.

Aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ se snažili přenést veřejnost přes předsudky a lhostejnost i dalšími způsoby. Během roku 2004 se uskutečnila celá řada besed a přednášek o uprchlících a to jak na školách, tak pro širokou veřejnost v rámci různých festivalů, promítání filmů a při dalších příležitostech (podrobný popis přednášek viz kapitola „Co můžete udělat vy?“). V červenci proběhla vernisaž výstavy „Tak blízko, tak daleko“, fotografa a dokumentaristy Jindřicha Štreita. Výstavu přibližující život v čečenských uprchlických táborech v Ingušsku představil sám autor.

Víkend o uprchlících s uprchlíkem

Již na začátku roku se zrodil nápad uspořádat víkendové školení o uprchlické problematice. Nakonec se ale uskutečnilo až na začátku listopadu. Série přednášek a besed zahrnovala důležité oblasti problematiky uprchlictví – právní rámec, historii a současný stav, sociální práci s uprchlíky, poradenství pro uprchlíky a migranty, interaktivní workshop podle metodiky Amnesty International.

Nechyběla ani beseda s uprchlíkem z Afghánistánu a filmová projekce tématických dokumentů. Cílem tohoto víkendu bylo seznámit dobrovolníky a dobrovolnice uprchlické skupiny hlouběji s problematikou, což by jim mělo pomoci při jejich práci na kampani.

Ženská práva jsou lidská práva

Šíření informací, vzdělávání, akce pro veřejnost a spolupráce – tak se dá stručně shrnout náplň kampaně „Ženská práva jsou lidská práva“, která se stále snaží reagovat na stereotypy spojené s „tradiční“ úlohou žen a mužů v našem každodenním životě i fungování celé společnosti, a svým dílem přispět k řešení z toho pramenících problémů. „...*ty se výrazněji dotýkají žen a sahají od domácího násilí na ženách, přes stále malý počet žen podílejících se na politickém životě a na vlivných a rozhodovacích postech obecně, až po naopak vyšší počet žen žijících na hranici sociálního minima,*“ vysvětluje koordinátorka kampaně Kateřina Plesková. Dalšími řešenými problémy jsou např. přetrvávající nerovnost v platovém ohodnocení a možnostech profesního postupu žen a mužů, nedostatečná možnost pro svobodnou volbu porodnických služeb, zneužívání ženského těla v médiích či třeba výrazně větší počet případů sexuálního zneužívání dívek v dětském věku.

Cyklus vzdělávacích seminářů

Už třetím rokem se podařilo zorganizovat ucelenou sérii pěti seminářů složených z přednášek zajímavých osobností – odbornic a odborníků, kteří se teoreticky i v praxi zabývají různými tématy z oblasti genderových (rodových) studií, ženských práv a rovnoprávného postavení žen a mužů, feminismu. Ustálenými tématickými okruhy základní řady seminářů, které jsou určeny široké veřejnosti a poskytují ucelený a srozumitelný souhrn informací, se staly: genderové stereotypy, historie a současnost feministického hnutí, násilí na ženách, mateřství a rodina, rovné příležitosti žen a mužů. Semináře poskytují prostor pro živé diskuse, získávání kontaktů a přehledu o zajímavých projektech a (většinou neziskových) organizacích, které v této oblasti aktivně působí, jejich cílech, východiscích, výstupech, informace o možnostech spolupráce a vlastní aktivní činnosti. Jsou tak užitečné pro všechny, kdo se v různé intenzitě tématem zabývají či se o něj jen zajímají. Stejně jako v prvním ročníku zpracovávali účastníci a účastnice na závěr celého cyklu krátké seminární práce, které jsou publikovány na internetových stránkách kampaně.

„Vzděláním k genderové rovnosti“

Pod tímto názvem se skrývá nová série přednášek, které dobrovolnice a dobrovolníci v roce 2004 připravili pro střední školy a 8. a 9. třídy škol základních. Přednášky, v rámci nichž si NESEHNUTÍ klade za cíl základní seznámení studentů a studentek s danými tématy, jsou zaměřené na tři oblasti: genderové stereotypy, násilí na ženách, rovné příležitosti žen a mužů. Každá přednáška obsahuje informace o východiscích, používaných termínech, každodenních projevech, o zažitých mýtech, možné prevenci, způsobu obrany i pomoci (podrobný popis přednášek viz kapitola „Co můžete udělat vy?“). Důležitým doplňkem přednášek bylo vydání nové publikace „Průvodce na cestě k rovnosti žen a mužů“. Jedná se o informační brožurku, která tato tři témata shrnuje a slouží nejen jako podklad či pracovní sešit k přednáškám, ale též jako soubor základních informací. Obsahuje výčet základních dat a souvislostí, cvičné otázky, příklady a citáty k zamyšlení i diskusi, praktické odkazy na adresy různých organizací, literaturu apod. Brožurka je proto vhodná nejen pro studenty a studentky, ale též širší veřejnost a zejména pro pedagogické pracovníky a pracovnice jako podklad pro vlastní práci a informovanost.

Těsně před odjezdy na prázdniny a zahraničními pobyty realizovalo NESEHNUTÍ Brno ve spolupráci s brněnskou skupinou Amnesty International na středních školách i pro širokou veřejnost sérii přednášek zaměřených na problematiku obchodu se ženami. Přednášky byly spojeny

s videoprojekcí zajímavých filmových dokumentů z videoarchívu festivalu dokumentárních filmů „Jeden svět“, který pořádá společnost Člověk v tísni.

Veřejné tematické akce

Řada akcí pro širokou veřejnost byla připravena ve spolupráci se spřízněnými neziskovými organizacemi u příležitosti dat významných z hlediska ženských práv a snah o rovnost žen a mužů.

Aktivisté a aktivistky NESEHNUTÍ Brno se značnou měrou podíleli na zahájení české verze kampaně Amnesty International „Stop násilí na ženách“, které proběhlo u příležitosti Mezinárodního dne žen (8. březen). Sami se k tomuto významnému dnu, kdy se připomíná historický boj žen za přiznání jejich základních práv, připojili kulturní akcí „Mýdlový Dýchánek Žen aneb Šovinisto, vypláchni si mýdlem ústa“. Večírek konaný v brněnském klubu Mýdlo sestával z vystoupení dvou místních hudebních těles, feministického a šovinistického informačního koutku a veselých kulturních vložek, které vtipně zobrazovali různé oblasti problematiky řešení ženských práv a rovného postavení obou pohlaví.

S květnovým Dnem matek souvisely dva komponované přednáškové večery souhrnně nazvané „Možnost volby“, jejichž obsahem byla v tu dobu (jaro 2004) aktuálně a (zejména na půdě Parlamentu ČR) bouřlivě diskutovaná reprodukční práva žen a dívek. „Normální porod?“ byl název prvního večera a povídání o tom, co je a není běžné, nutné a normální při porodech v nemocnicích, jakým způsobem probíhá přirozený porod, jaké jsou pravomoci a postavení českých porodních asistentek a jaké možnosti výběru mají budoucí matky u nás a v zahraničí. Druhý večer „Potrat? Na čem záleží?“ byl naopak věnován problému, který řeší ženy, když počaté dítě z nějakého důvodu nemohou či nechtějí přivést na svět. Debatovalo se o tom, jak kdo přistupuje k problematice umělého přerušování těhotenství, jaká jsou východiska hnutí Pro Choice a Pro Life, jak se nahlíželo na potraty v historii a jaká je situace u nás a v zahraničí v současnosti.

Mezinárodní den proti násilí na ženách (25. listopad) se stal stejně jako v roce 2003 příležitostí ke spolupráci brněnských organizací pracujících na poli problematiky ženských práv, násilí na ženách a zejména velkého problému domácího násilí. NESEHNUTÍ Brno koordinovalo akce, které dohromady zorganizovalo společně s Ligou lidských práv – programem Poradna pro ženy v tísni, azylovým domem pro oběti domácího násilí Magdalenium, Gender centrem Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně (FSS MU) a Amnesty International Brno. Soubor akcí nazvaný „Ženu ani květinou... aneb týden proti násilí na ženách“ tvořily besedy a přednášky na školách i pro veřejnost, filmová promítání, pouliční infostánky, diskusní večery za účasti Policie ČR a Odboru zdravotnictví Magistrátu města Brna, informační nástěnky ve všech 32 pobočkách brněnské Knihovny Jiřího Mahena a výstava plakátů mezinárodní kampaně proti násilí na ženách Amnesty International. V rámci všech akcí byl zdůrazněn důležitý aspekt tzv. genderové (rodové) podmíněnosti násilí na ženách, který poukazuje na to, že násilí jako projev nerovnosti žen a mužů ohrožuje ženy v různých částech světa a má řadu podob. České republiky se největší měrou týká problém domácího násilí na ženách, což dokazuje i sociologický výzkum, který v roce 2004 zveřejnil Statistický ústav AV ČR, z něhož vyplynulo, že více než každá třetí žena (38 %) v ČR zažila během svého života násilí ze strany svého partnera. Navíc již starší výzkumy upozorňují na vysokou míru tolerance k tomuto jevu, která je způsobena nedostatkem informovanosti veřejnosti. Na našem pouličním informačním stánku, který stál 25. listopadu na frekventované brněnské ulici Česká, měli kolemjdoucí možnost získat řadu zajímavých informačních materiálů o násilí na ženách i kontakty kam je možno se obrátit pro radu a pomoc. Důležitou součástí byl i benefiční prodej perníčků, které vyrobily klientky a jejich děti přebývající v azylovém domu Magdalenium, jemuž byl zisk též věnován, a celodenní možnost připojit se symbolicky do řetězu těch, kdo netolerují násilí. Jaké asi svědectví podává získaných 86 dílků?

Problematikou domácího násilí se NESEHNUTÍ Brno dále zabývá i formou spolupráce v Koalici organizací proti domácímu násilí – KOORDONA. Koordonu, která je nástupkyní celorepublikové Kampaně proti násilí na ženách (mediální část proběhla v roce 2003), založilo na

podzim 2004 dvanáct neziskových organizací, které se ve své činnosti zabývají přímou i nepřímou pomocí ženám – obětem domácího násilí.

Informační činnost

NESEHNUTÍ Brno vydalo a začalo distribuovat dlouho připravovanou a očekávanou knihu „ABC feminismu“. Publikaci tvoří soubor textů, které reflektují nejvýznamnější současná témata feministického hnutí, jakými jsou např. postavení ženy v rodině, rovné příležitosti v zaměstnání, postoj společnosti k ženskému tělu a ženské sexualitě, domácí násilí, obchod se ženami. Dále přináší vysvětlení problematiky genderové nerovnosti ve společnosti a jazyce a souhrnný přehled historie a současnosti (už nejen) ženského hnutí. Autorkami textů jsou významné představitelky feministického hnutí v České republice - např. Věra Sokolová (Univerzita Karlova), Hana Maříková (Sociologický ústav AV ČR), Jana Valdřová (Jihočeská univerzita), Iva Šmídová (Gender centrum FSS MU), Linda Sokačová (Gender Studies), Markéta Huňková (Ženy bez násilí) ad. Socioložka Jiřina Šiklová o knize ve své recenzi napsala: „*Stručné, výstižné, čtivě napsané. Opravdu ABC! Ale bez této abecedy nelze číst další knihy.*“

Tuto, stejně jako další publikace a informační materiály věnované ženským právům si lze prohlédnout i objednat na internetových stránkách <http://zenskaprava.ecn.cz>. Stránky obsahují vedle informačních materiálů NESEHNUTÍ i aktuální informace o kampani „Ženská práva jsou lidská práva“, popisy a výstupy ze všech ročníků stejnojmenných seminářů a zajímavé internetové odkazy. Nedílnou součástí je též seznam publikací a časopisů, které jsou k vypůjčení jako součást stále rozšiřovaného knižního fondu feministické literatury tvořící samostatnou sekci knihovny NESEHNUTÍ Brno, a aktuální nabídka materiálů (knihy, časopisy, nášivky, odznaky, trička apod.), které distribuujeme v rámci feministické distribuce. V nabídce je také široká řada různých informačních materiálů – letáky, nálepky, plakáty, brožurky – vydané řadou spolupracujících organizací, které jsou distribuovány v rámci většiny aktivit NESEHNUTÍ formou informačních stánků apod.

„Zbraně, nebo lidská práva“

Rok 2004 byl z pohledu antimilitaristické kampaně ohraničen dvěma událostmi. Jednak odpovědi ministra průmyslu a obchodu Milana Urbana na otevřený dopis NESEHNUTÍ ve kterém přiznal, že „...*žádostem o zastavení vývozu do konfliktních nebo nestabilních zemi nelze zcela jednoznačně vyhovět*“. Signatářům/signatářkám naší petice, kterou podepsalo přes 1 200 lidí, pak ministr ještě vzkázal, že „...*nelze proto odpovědně poskytnout stoprocentní záruku, že zbraně nebudou dodány do země, kde podle Vašich názorů mohou být použity k porušování lidských práv*“. Tato jeho slova na konci roku potvrdila výroční zpráva o kontrole obchodu s vojenským materiálem za rok 2003. V této zprávě, kterou česká vláda po dvouletém tlaku a kampani nevládních organizací konečně vydala (do té doby označovala informace o obchodu se zbraněmi za utajované skutečnosti či obchodní tajemství) se přiznala k vývozům zbraní např. na Srí Lanku, do Kolumbie, Vietnamu, Čínské lidové republiky, Indonésie, Keni nebo Gruzie. Kampaň NESEHNUTÍ „Zbraně, nebo lidská práva“ si již více než dva roky klade za cíl zveřejňovat informace o obchodech se zbraněmi, které realizuje český stát a české zbrojařské firmy a poukázat na souvislosti mezi těmito obchody a porušováním lidských práv ve světě. „*Snažíme se prolamovat informační embarga českých úřadů, informujeme média a veřejnost, vytváříme tlak na to, aby se podobné zbrojní obchody dostaly pod kontrolu veřejnosti a v nejlepším případě, aby ustaly úplně. Pravidelně také aktualizujeme naše webové stránky <http://zbrane.ecn.cz> a doplňujeme je o informace o obchodu se zbraněmi v ČR a je-li potřeba, upozorňujeme na problém českých zbrojních obchodů i formou akcí občanské neposlušnosti.*“ říká o náplni kampaně její koordinátor Milan Štefanec.

Výprodeje zbraní ze skladů ministerstva obrany

Ministerstvo obrany dlouhodobě rozprodává ze svých skladů velké množství zakázaného vojenského střeliva, munice a muničního zařízení, samopaly, kulometry, tedy výzbroj, která je naprosto ideální pro různé ozbrojené skupiny a diktátorské režimy ve světě. Navíc prodávaná munice až nápadně pasuje do zbraní, které ČR již v minulosti prodala do zemí, kde vládou nedemokratické režimy, zemí, v nichž se porušují lidská práva, popřípadě zuří vnitřní konflikty. Jelikož sami úředníci ministerstva nám v dopise přiznali, že nesledují a nevidují, kde tyto zbraně po jejich prodání končí a že na této skutečnosti nehodlají nic změnit, rozhodli jsme se v dubnu 2004 na tuto skutečnost upozornit o něco důrazněji, než v roce předchozím. Přes permanentní vojenskou ostrahu ministerstva obrany, se dvacítko aktivistů a aktivistek podařilo na dvě hodiny zablokovat hlavní vchod do objektu ministerstva. Dva lidé dokonce vyšplhali na bránu ministerstva, kde rozvinuli velký transparent s nápisem „Ministerstvo obrany, víte, kde vraždí vaše zbraně?“ Ostatní účastníci a účastnice akce pak s transparenty požadujícími „Staré zbraně – neprodávat, zničit!“ zcela uzavřeli příjezd do areálu ministerstva. Tiskoví mluvčí NESEHNUTÍ vysvětlovali smysl akce a poskytovali rozhovory, ve kterých dokladovali podíl českého ministerstva obrany na porušování lidských práv ve světě. Na závěr akce se dostavil i tiskový mluvčí ministerstva obrany, který popřel, že by ministerstvo jakékoliv staré zbraně prodávalo, přestože informace o tomto prodeji jsou k dispozici na internetových stránkách ministerstva obrany. V naprostém zoufalství a neschopen racionální argumentace pak prohlásil, že české zbraně „...rozhodně neputují do zemí s nedemokratickými režimem nebo tam, kde je válka“. Ze lži jej usvědčila již zmíněná zpráva Vlády ČR o českých zbrojních exportech a několik zbrojních kauz, týkajících se vývozu českých zbraní do Demokratické republiky Kongo. Občanská válka zuřící v této zemi má na svědomí více než 3 mil. obětí a proto je na vývoz zbraní do této země uvaleno embargo. To ale nijak nevadilo třem českým firmám (Thomas CZ, Arms Moravia a Česká zbrojovka Uherský Brod). V průběhu roku 2004 se o všech firmách povedlo získat informace, potvrzující jejich jednání o vývozu zbraní do této země, v některých případech přímo s nákupcím konžské armády, generálem Francescem Olengou. Firma Arms Moravia došla v jednáních až tak daleko, že vyvezla (reexportem přes Zimbabwe) do válčící země tisíce protitankových vrhačů, pět stovek kulometů a šest raketometů. V případě firmy Thomas CZ (ta chtěla 30 tanků T-55 vyvézt do Konga přes Namibii) se domluvenému obchodu povedlo zabránit jen díky rozsáhlé medializaci. „Zarážející je ale fakt, že na všechny tyto plánované či uskutečněné exporty, které porušovaly mezinárodní embarga a úmluvy, získaly zbrojařské firmy souhlas státních orgánů a v některých případech dokonce razítko a souhlas od tehdejšího ministra zahraničních věcí a později předsedy Valného shromáždění OSN, Jana Kavana“, komentuje situaci aktivista kampaně Petr Machálek.

Zbraně jako rozvojová pomoc?

Dalšími problematickými exporty zbraní z ČR, kterými se NESEHNUTÍ zabývalo, byl „dar“ české vlády Afghánistánu, který obsahoval 6000 tun munice. Mezi ní bylo např. 66 miliónů ostrých nábojů ráže 7,62 milimetru, dělostřelecké náboje a 500 tisíc ručních granátů. Ministr obrany Karel Kühnl cynicky vysvětlil, že byl využit levný a nebezpečný způsob jak se zbavit nepotřebných zbraní místo jejich nákladné, ale bezpečné likvidace takto: „...takže jsme ušetřili a navíc pomohli ke stabilizaci tohoto regionu.“ Celá kauza byla formou tiskové zprávy medializována a upozorňovalo se na porušování lidských práv ze strany represivních složek afghánského státu a nestabilitu v daném regionu, k níž české zbraně přispívají. Stejně tak NESEHNUTÍ pohlíží i na plánovaný vývoz „rozvojové pomoci“ v podobě starých zbraní ze skladů ministerstva obrany do Iráku, postiženého okupací a takřka občanskou válkou. Oficiální důvod vývozu zbraní do Iráku (ochrana kulturních památek) pak připomíná rétoriku bývalého Československa vyzbrojujícího světové teroristy pod záminkou pomoci národně-osvobozeneckým hnutím.

Osvětová činnost

Vedle přímých akcí a medializace problematických zbrojních vývozů se aktivisté kampaně věnovali přednáškové a osvětové činnosti. Beseda o zbrojní kampani NESEHNUTÍ doplněná filmovou projekcí proběhla v rámci pravidelných „Večerů s NESEHNUTÍm“. Další veřejná diskuse o obchodu se zbraněmi se uskutečnila na pozvání organizátorského týmu- mezinárodního filmového festivalu dokumentů o lidských právech „Jeden svět“. Po republice putovala také fotografická výstava o obchodu se zbraněmi, která byla vytvořena společně s Amnesty International. Začala v Moravské zemské knihovně v Brně, pak se přesunula do studentského klubu Krmítko FSS MU, vystavena byla také v prostorách olomoucké Univerzity Palackého, v Gymnáziu Příbram apod. (Více informací o výstavě viz kapitola „Co můžete udělat vy?“)

Mezinárodní aktivity

Antimilitaristická kampaň NESEHNUTÍ svojí aktivitou v roce 2004 přesáhla rámec českého státu. Proto se v březnu r. 2004 zúčastnili dva aktivisté a jedna aktivistka NESEHNUTÍ mezinárodní konference o problematice min a malých ručních zbraní v německém Bad Bollu, pořádané Evangelickou akademií. Referát NESEHNUTÍ na konferenci vyvolal u účastníků a účastnic akce velký zájem i řadu dotazů na situaci v ČR a byli jsme požádáni o účast na podobné akci i v dalších letech.

Další mezinárodní aktivitou NESEHNUTÍ bylo uspořádání výročního zasedání evropské sítě organizací vystupujících proti obchodu se zbraněmi ENAAAT (European Network Against Arms Trade). Setkání se zúčastnili zástupci/zástupkyně devíti evropských zemí (Německo, Finsko, Velká Británie, Ukrajina ad.). NESEHNUTÍ bylo také oficiálním účastníkem na semináři pořádaném nevládní organizací Transparency International a Ministerstvem zahraničních věcí ČR o možnostech zvýšení transparentnosti obchodu se zbraněmi.

V závěru roku 2004 již začali aktivisté a aktivistky antimilitaristické kampaně NESEHNUTÍ připravovat protesty proti veletrhu zbraní IDET 2005 v Brně.

„Kampani 'Zbraně, nebo lidská práva' se za dva roky své činnosti podařilo dostat závažný problém obchodu se zbraněmi jak do povědomí veřejnosti, tak také do centra zájmu médií i představitelů odpovědných institucí. Díky soustavnému tlaku se také povedlo částečně zvýšit transparentnost těchto obchodů. Dalším krokem je nyní přispět k tomu, aby obchod se zbraněmi byl mnohem lépe a veřejně kontrolován a v konečném cíli omezen až zastaven“, říká Milan Štefanec.

„Jídlo místo zbraní“

Každou první sobotu v měsíci probíhá v Brně pravidelné rozdávání teplého veganského jídla bezdomovcům a dalším sociálně potřebným. Aktivita si během tří let své existence získala již značnou popularitu – o čemž svědčí neustále stoupající počet bezdomovců, kteří na rozdávání přicházejí. Zvláště v posledním období se tento počet zvýšil, takže na rozdávání přišlo někdy i 70 sociálně potřebných lidí. Kampaň „Jídlo místo zbraní“ nechce pouze nakrmit bezdomovce, jejím cílem je také upozorňovat veřejnost na to, že s nadbytečným konzumem, nepřiměřenými výdaji na zbrojení a nešetrným přístupem k přírodě přímo souvisí systémově neřešené sociální problémy. Rozdávání jídla je proto vždy provázeno distribucí informačních materiálů, které na tyto souvislosti poukazují. O tom, že je tato informační kampaň úspěšná, svědčí také skutečnost, že přibývá lidí, kteří se snaží kampani pomoci: ať už svojí dobrovolnou pomocí při vaření a rozdávání jídla, věcnými a finančními dary, nebo tím, že umožňují na svých akcích benefiční prodeje. Díky tomu se v roce 2004 kampaň financovala především z benefičních prodejů veganského jídla na koncertech a festivalech a také z prodeje baget ve studentském klubu Krmítko na FSS MU. *„Nechápeme ale problém bezdomovectví čistě jako problém ekonomický. Jinými slovy nejde jenom o to, že lidé bez přístřeší nemají často co jíst. Chápeme tento problém v širších souvislostech, které s sebou přinášejí vyloučení ze sociálních struktur a s tím související nedostatek sociálních kontaktů*

a kulturních aktivit,“ připomíná k cílům kampaně její koordinátor Dušan Rosenbaum. V rámci této filozofie pokračovala také spolupráce kampaně s občanským sdružením Nový prostor při organizování promítání pro bezdomovce. Úspěch tak zaznamenalo kupříkladu vánoční promítání v prostorách tohoto sdružení, které se uskutečnilo již druhým rokem.

Týden lidských práv v Brně

„Stejně jako v minulých letech i v roce 2004 jsme se rozhodli připomenout si mezinárodní Den lidských práv 10. prosince festivalem veřejných akcí. Tak se zrodil další ročník Týdne lidských práv, který má již v Brně svoji tradici“, vysvětluje vznik dalšího ročníku akce jedna z organizátorek Petra Orsáková. Během celého týdne (6.–10. prosince) organizovaného NESEHNUTÍm ve spolupráci s Amnesty International, se uskutečnilo celkem sedm veřejných besed, tři filmové projekce a dvě ochutnávky národních jídel. Netradiční součástí bylo i setkání skupiny dětí z uprchlického tábora ve Zbýšově se studenty a studentkami brněnského gymnázia. Celý týden byl zahájen akcí, jejímž cílem bylo upozornit na pokračující utrpení civilního obyvatelstva v čečenském konfliktu. Po celou dobu úředních hodin Generálního konzulátu Ruské federace v Brně aktivisté a aktivistky drželi před jeho branou tiché hlídky. V rukou měli fotografie a příběhy konkrétních obětí válečného konfliktu, aby ukázali, že lidé umírající v této zemi nejsou jen anonymní čísla vojenských statistik (počet obětí je odhadován na 90 tisíc, okolo čtvrt miliónu obyvatel Čečenska bylo nuceno uprchnout ze země). Ve stejný den proběhla také velmi zajímavá beseda o současné situaci v Kosovu se známým českým balkanologem Václavem Štěpánkem. Další den byl ve znamení zemí bývalého Sovětského svazu. Plná přednášková místnost přivítala novinářku Petrušku Šustrovou, která besedovala o přesídlovací politice Sovětského svazu a jejím vlivu i na dnešní vývoj postsovětských států. Přednášku zakončila ochutnávka specialit kavkazské kuchyně. Středeční program byl věnován Afghánistánu. Dobrovolnice společnosti Člověk v tísní při ČT představila humanitární projekt této organizace nazvaný MADAN. Jeho cílem je vybudovat v Afghánistánu dívčí školy. Po přednášce následovala ochutnávka tradičních afghánských pokrmů pochutin vyrobených dle speciální uprchlické kuchařky dobrovolnicemi NESEHNUTÍ. „Afghánský den“ pak uzavřela beseda s afghánským uprchlíkem Salimem Khanem.

Součástí Týdne lidských práv byl i výlet do Brna pro skupinu dětí a jejich rodičů z uprchlických táborů. Do akce se zapojili i studenti a studentky gymnázia v Brně-Řečkovících. Výsledkem byl vydařený den, ve kterém se malí uprchlíci vyřádili ve školní tělocvičně, zkusili si pár vzdělávacích počítačových her i netradiční výtvarné techniky. Aktuálně jsme do programu týdne zařadili i besedu o volbách v Ázerbájdžánu, Bělorusku a na Ukrajině (zde právě probíhala tzv. oranžová revoluce) a o úloze nezávislých pozorovatelů voleb. Diskuse se zúčastnili přímí účastníci a účastnice zmíněných voleb. Týdenní soubor akcí zakončili dvě besedy zaměřené na dodržování (nebo spíše nedodržování) lidských práv v asijských zemích. Konkrétně se jednalo o přednášku o čínském hnutí Falung Gong a pěti letech pronásledování příznivců/přízniců tohoto buddhistického hnutí čínskou vládou. Součástí přednášky byla i projekce fotografií. Druhou vybranou zemí byla Severní Korea. O situaci v této zemi, o fungování místního režimu a problémech severokorejských uprchlíků besedoval předseda česko-korejské společnosti Petr Bláha. Akci vhodně doprovodila projekce dokumentárního filmu „Nesměl jsem ani umřít...“.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

„Zaostřeno na hypermarkety“

V roce 2004 začal čtvrtý rok činnosti hypermarketové kampaně. Za tuto dobu se NESEHNUTÍ podařilo vybudovat rozsáhlý informační archív, získat řadu kontaktů, zkušeností a dovedností. Představitelé kampaně uskutečnili stovky přednášek na dané téma, poskytli desítky rozhovorů, odborných vyjádření, vydali mnoho tiskových zpráv. V České republice putují celkem dvě fotografické výstavy k tomuto tématu (více viz kapitola „Co můžete udělat vy?“). Vydali jsme dvě publikace o hypermarketech, které jsou již zcela rozebrány. Kampani se ve spolupráci s aktivními občany/občankami povedlo zastavit také několik problematických super a hypermarketů.

Konkrétní kauzy

Mezi hlavní náplň kampaně v roce 2004 patřila vedle osvěty a mediální práce také konkrétní pomoc občanským iniciativám v jejich souboji se super- a hypermarkety. Velmi úspěšně probíhala zejména spolupráce s občanským sdružením z Tišnova, kterému se povedlo přimět svoji radnici k tomu, že si nechala zpracovat studii, která hodnotí potřebnost či nepotřebnost dalších supermarketů ve městě. Pokračovala též spolupráce s občanskou iniciativou z Přerova, vystupující proti výstavbě Penny Marketu na pozemcích hřiště základní školy. V Brně jsme se začali zajímat o projekt výstavy supermarketu Kaufland v brněnské městské části Židenice. V rámci procesu vedeného dle zákona o posuzování vlivu stavby na životní prostředí jsme podali na krajský úřad několik připomínek, ve kterých jsme upozorňovali na skutečnost, že kvůli stavbě má dojít ke kácení a zničení zeleně, že výstavba supermarketu negativně ovlivní životní prostředí dané lokality a to především nárůstem automobilové dopravy zatěžující obyvatele imisemi a hlukem. Na další rizika stavby upozornilo také místní občanské sdružení. Dramatický vývoj kauzy pokračuje v roce 2005. Obdobně také sledujeme plány na výstavbu dalšího Hobby Marketu v Brně a snažíme se v souladu se zákonem o ochraně přírody zapojit do rozhodovacího procesu. *„Úřady občas záměrně před občany a jejich sdruženími tají informace o výstavbě nových super a hypermarketů. Vědí, že již existuje spousta případů, kdy občané dali přednost ochraně životního prostředí a podařilo se jim výstavbu mamutích nákupních center zastavit a to i proti vůli některých úředníků či politiků,“* komentuje zkušenosti s účastí ve správních řízeních koordinátor hypermarketové kampaně Milan Štefanec.

Osvěta

Součástí kampaně „Zaostřeno na hypermarkety“ je i přednáška/beseda pro veřejnost. V roce 2004 o ni byl velký zájem především v lokalitách, kde je plánována výstavba nějakého super- či hypermarketu. Proběhla ale také na středních školách, v knihovnách, klubech, ekocentrech či v odborných institucích (např. obchodní hospodářská komora). Přednášek v roce 2004 proběhlo několik desítek, stejně tak ani chvíli nezapomněla putovní výstava o problematice hypermarketů. Vernisáž proběhla v brněnské Moravské zemské knihovně, obešla několik středních škol a knihoven, např. Státní vědeckou knihovnu v Plzni. Začali jsme též shromažďovat podklady pro vydání aktualizované verze informačního letáku, stejně jako nové publikace mapující 10 let hypermarketů v ČR, která má vyjít v roce 2005. Pravidelně byly aktualizovány i tématické internetové stránky www.hyper.cz.

Oslava Dne Země

Tak jako každoročně, i v r. 2004 se NESEHNUTÍ připojilo k celosvětovým oslavám Dne Země, 22. dubna. Nejprve jsme se o dva dny dříve společně s dalšími brněnskými ekologickými organizacemi zúčastnili oslavy Dne Země na Zelném trhu. Ekologická poradna Veronica přišla s myšlenkou umístit informační stánky jednotlivých organizací v blízkosti tradičních zelinářských stánků, které stávají každý den v centru Brna. Během dopoledne se na zúčastněné organizace přišlo

podívat i několik školních tříd, pro které byla připravena soutěž o ceny, při níž měli žáci a žákyně u každého stánku odpovídat na různé otázky týkající se tematického zaměření organizace.

O tři dny později, v neděli 25. dubna, spolupřátadlo NESEHNUTÍ Brno v rámci Koalice za záchranu Wilsonova lesa úklidové odpoledne v tomto brněnském lesoparku proslaveném mj. úspěšnou kampaní proti rozšíření stávající sjezdovky. „*Její svah hyzdily volně poházené plastové kartáče, coby zbytky umělého povrchu sjezdovky, které jsme po domluvě s vedením tehdejšího vlastníka pozemku, Vysokým učením technickým, společnými silami v počtu asi 30 účastníků a účastnic uklidili. Byl domluven odvoz do lyžařského areálu, na který nám škola nakonec i finančně přispěla,*“ říká organizátor akce Filip Fuchs. Součástí akce byl i turnaj O Kuličkového krále, který zorganizovaly aktivní členky sdružení Masarykova čtvrť. Nedělní akce tak nebyla jen klasickým úklidem, ale i připomenutím snah o zalesnění celého svahu.

Referendum o odsunu hlavního nádraží

Železnice v Brně potřebuje modernizovat. Vedení radnice však chce spojit její představu s odsunem nádraží z centra na periferii. Má to být nejdražší projekt v historii Brna, který bude stát nejméně 30 miliard korun. Jeho konečnou cenu však dosud nikdo nevyčíslil. Město kvůli němu odsouvá jiné potřebné investice - například prodloužení tramvajových linek, opravy škol, nemocnic a divadel. Nezbude dost peněz na úklid a opravy chodníků, údržbu dětských hřišť a zeleně, vyčištění Brněnské přehrady apod. Přitom lepší řešení existuje - modernizovat nádraží na dnešním místě. Vysokorychlostní vlaky mohou přijíždět i sem. Pohodlné a rychlé cestování však zajistí jen nádraží v centru. Je to řešení, které za veřejné peníze přinese největší prospěch Brnu. Proto se široká paleta občanských iniciativ z různých částí města Brna spojila pod názvem koalice „Nádraží v centru“ a v březnu roku 2004 rozběhla rozsáhlou akci za prosazení referenda o případném přesunu brněnského hlavního vlakového nádraží. Cílem bylo nasbírat přes 19 500 podpisů brněnských občanů/občanek potřebných k prosazení lokálního referenda (které se prosazovalo jako součást podzimních komunálních voleb). Ve čtvrtek 11. března večer byla kampaň oficiálně zahájena uvedením politické satiry Mojmíra Vlašína „Odsun“. Divadelní představení shlédla stovka nadšených diváků a divaček. Od té doby zájem Brňanů o referendum neustále rostl. Během prvního týdne podepsalo petici přes 2 500 osob. Sbíralo se na více než 20 místech po celém Brně - v ekologických poradnách, kavárnách, vinárnách, knihkupectvích apod. Tato občanská aktivita a historicky první pokus o vyhlášení referenda v Brně spustila zájem nejen médií, ale hlavně široké veřejnosti o tuto problematiku. Petici celkově podepsalo zhruba 25 000 lidí.

Zastupitelstvo města Brna tedy muselo podle zákona referendum vyhlásit, ale rozhodlo se ho oddělit od termínu krajských voleb a vyhlásit referendum dříve. Důvod byl jednoduchý – k platnosti rozhodnutí v referendu je nutná účast nejméně 50 % voličů/voliček s místem trvalého bydliště v Brně, což je mimo termín voleb v tak velkém městě jako je Brno takřka nemožné. Druhou říjnovou sobotu tak nakonec měli Brňané jedinečnou příležitost – mohli v největším místním referendu v historii České republiky rozhodovat o tom, zda má brněnské hlavní vlakové nádraží zůstat v centru města, nebo má být přesunuto o kilometr na jih, na periferii. Předpoklad radnice se bohužel vyplnil. Přestože byla informační kampaň mohutná a předreferendové průzkumy ukazovali, že 95 % lidí o konání referenda ví, do volebních místností nakonec přišlo celkem 25 % Brňanů/Brňanek. Z nich více než 85 % podpořilo variantu ANO – tedy rekonstrukci nádraží v centru města. A to lze považovat za obrovský úspěch všech, kteří se na vyvolání referenda podíleli. Téměř 70 000 lidí jednoznačně řeklo, že si odsun nepřeje. Takový masivní odpor se už nedá jen tak ignorovat.

NESEHNUTÍ Brno se vedle sběru podpisů pod petici a propagací referenda na celé aktivitě podílelo vytvořením a zpočátku i udržováním internetových stránek koalice; připravilo recesistickou akci pro veřejnost nazvanou „Primátorova míle“ (poměrně náročný závod v běhu se zavazadly od budovy současného vlakového nádraží k místu, kde by mělo vyrůst nádraží nové). „*Spolupřátadali jsme 'Koncert pro referendum', na který přišlo asi tisíc lidí. Vyvěsili jsme velký*

transparent 'Radnice maří referendum' na Náměstí svobody a také jsme se podíleli na infostáncích spojených s hudební produkcí před hlavní budovou nádraží,“ popisuje další aktivity NESEHNUTÍ Dušan Rosenbaum.

Výsledek referenda ale právně závazný není a členové/členky zastupitelstva se jím jistě řídit nebudou. Nic však není ztraceno. Už první fáze procesu posuzování vlivů na životní prostředí ukazují, že získat všechna potřebná povolení bude přímo nadlidský úkol. Jde o stavbu tak náročnou a komplikovanou, že je zcela na místě pochybovat o její realističnosti. Každopádně občanská koalice „Nádraží v centru“ i v roce 2005 pokračuje v prosazování varianty prospěšné pro celý Jihomoravský kraj – zachování dobře dostupného nádraží v centru města.

Stromy, úřady a veřejnost

V roce 2004 se NESEHNUTÍ začalo podílet na nové aktivitě ekologické poradny Veronica a společně s dalšími brněnskými organizacemi i jednotlivými osobami (prostě se všemi těmi, komu není jedno jestli ten který strom zůstane stát nebo padne pod řetězy motorových pil) se snažilo podporovat zapojování veřejnosti do rozhodování o kácení či zachování stromů v Brně. Smyslem této aktivity bylo (a je i v roce 2005) informovat širokou veřejnost o připravovaných káceních či zásazích do dřevin v jejich okolí a také vytvořit jakousi „smečku hlídacích psů“, kteří se angažují v jednotlivých řízeních, vnášejí do nich „ekologický“ pohled.

NESEHNUTÍ se v roce 2004 zúčastnilo kauzy plánované výstavby dvojgaráže na místě dnešního parčíku v Černých Polích. Zapojilo se zejména při pomoci ustanovit místní občanské sdružení, které bude prozatím odložený záměr dále sledovat. Další řízení se týkalo žádostí o kácení ve Starém Lískovci – výsledkem bylo povolené kácení starého a uschlého stromu a záchrana zcela zdravého v areálu Mateřské školky. „*Ukázalo se, že rozumný přístup úřadů a 'ochranářský faktor' ekologických organizací může účinně zabránit neodůvodněným žádostem o kácení (z osobních rozmarů nebo zjištěných důvodů) a může zachránit ve městě tolik cenné stromy*“, komentuje práci v této oblasti Jiří Koželouh. Výhodou takové spolupráce organizací je sdílení informací i vzájemná pomoc a lepší přístup ke konzultacím s odborníky a odbornicemi.

Na NESEHNUTÍ se mohou obrátit lidé s informací o hrozícím kácení nebo jiném ohrožení přírody ve svém okolí – rádi přispějeme radou a pomocí.

Chráněné druhy v ohrožení

V roce 2004 se NESEHNUTÍ Brno zapojilo do dvou řízení, kde se jednalo o možný odstřel chráněných ptáků – kormoránů velkých. Tyto záměry pocházely od rybářských svazů na Jižní Moravě a byly pravděpodobně vedeny snahou ochránit intenzivní chovy ryb před predátory, jimiž kormoráni jsou. Nicméně proti ekonomickým zájmům (získat co nejvíce rybího masa) stály i zájmy přírody. V prvním případě uznal odpovědný Krajský úřad jihomoravského kraje námitky NESEHNUTÍ a zohlednil práva rybářů i ekologický a ochranářský aspekt. Druhé řízení skončilo pro kormorány hůře a NESEHNUTÍ se odvolalo k Ministerstvu životního prostředí ČR, které nešetrné rozhodnutí zrušilo – případ tedy pokračuje i v roce 2005.

Betonárna

Začalo to jako obvykle telefonátem rozhořčené občanky, která se podívovala nad tím, že v její městské části (Brno-Komín) má vyrůst nová velká betonárna a že občané a dokonce ani obecní úřad není o této skutečnosti nijak informován. Navíc celá stavba produkující 20 m³ betonu za hodinu měla být postavena v těsné blízkosti významného registrovaného krajinného prvku Komínský lom a obytných domů a kvůli její realizaci měly být káceny vzrostlé stromy. Po obstarání bližších informací jsme zjistili, že investor se snaží tuto stavbu prosadit jako „*typicky ekologickou stavbu, jejímž základním smyslem je zlepšit v dané oblasti stav životního prostředí*“ (citace z dokumentace). Vzhledem k tomu, že stavební úřad v rozporu se zákonem neinformoval NESEHNUTÍ o tomto

záměru, podali jsme na něj stížnost, která měla za výsledek nejen personální obměnu na úřadu, ale i zastavení celého řízení o této stavbě. Investor následně oznámil, že již žádnou betonárnu stavět nechce a že to jen tak zkusil. Časem se však ukázalo, že vyhraná bitva zdaleka neznamená vyhranou válku. Investor (fa Silniční stavitelství Brno) se rozhodl v září roku 2004 přijít s „novým“ projektem pro tuto lokalitu. Jednalo se o stejný projekt jako byl projekt betonárny, jen bez betonárny, zato s velkou plochou určenou (řčeno slovy dokumentace „*pro dočasné skladové plochy pro stavební materiál*“). Tato na první pohled nevinná věta však pobouřila místní občany, kteří si již léta stěžují na nejrůznější úřady, že v areálu firmy funguje černá skládka odpadů, stavební sutí, betonových panelů, že tam dochází k jejich zpracovávání, které hlukem, prachem a vibracemi otravuje životní prostředí v sousedství bydlících občanů. „*Na místním šetření, jehož jsme se zúčastnili, bylo zjištěno, že na pozemku investora je černá skládka odpadu a stavební sutě. Přestože v projektové dokumentaci se cudně hovoří pouze o dočasném skladování stavebního materiálu, z jednání s investorem vyplynulo, že zde chce vybudovat trvalou skládku stavebního odpadu, který se sem má svážet z okolí a navíc se zde má i zpracovávat*“, říká k věci Milan Štefanec. NESEHNUTÍ (stejně jako řada státních institucí) podalo k projektu celou řadu připomínek a námitek, na jejichž základě stavební úřad celé územní řízení přerušil, poté zase obnovil a do konce roku 2004 zatím nepadlo konečné rozhodnutí.

Místní skupina Brno

Údolní 44, 602 00 Brno

tel./fax: 543 245 342

mobil: 605 239 579

e-mail: brno@nesehnuti.cz

www.nesehnuti.cz

NESEHNUTÍ BOSKOVICE:

V místní skupině NESEHNUTÍ Boskovice působí i nadále dva dobrovolníci a jedna dobrovolnice, čemuž odpovídá také rozsah aktivit v roce 2004. Skupina bohužel přišla o setkávací prostor v nízkoprahovém centru Klubík, kde jedenkrát měsíčně pořádala své veřejné schůzky.

LIDSKÁ PRÁVA

Ženským okem

V březnu jsme otevřeli téma rolí (postavení) žen a mužů ve společnosti formou celoročního cyklu s názvem „Ženským okem aneb co nevidíme či vidět nechceme“. Kromě uceleného měsíčního přednáškového cyklu, který byl přístupný jak široké, tak i odborné veřejnosti (učitelé, zaměstnanci z oblasti sociální sféry, azylových domů atd.), jsme nabídli také možnost seznámení s literaturou z oblasti ženských práv, která v našem okrese není dosud dostupná. „*Cyklus jsme symbolicky otevřeli 8. března Mezinárodním dnem žen, v němž jsme seznamovali s historií i současným poselstvím MDŽ*“, popisuje člen organizátorského týmu Václav Stoupal. V dubnu následoval úvod do problematiky gender. Květnovým a veřejností nejvíce reflektovaným tématem se stalo mateřství, v jehož rámci dlouholetá porodní asistentka Blanka Čermáková hovořila o aktivním přístupu k těhotenství a přirozených porodech. Jednou měsíčně konané přednášky pak byly věnovány tématům: historie ženského hnutí, rovné příležitosti žen a mužů, gender a média. Posledním tématem se stalo domácí násilí a celý cyklus byl zakončen 10. prosince (Mezinárodní den lidských práv) projekcí tří dokumentů o právech žen z filmového festivalu organizace Člověk v tísni, Jeden svět. Celý cyklus finančně podpořilo v rámci svého grantového programu město Boskovice.

Vzbouřený Chiapas

Ze spolupráce s volným sdružením 7 Teeth Crew vyplynula 5. dubna přednáška „Vzbouřený Chiapas“, vedená Mgr. Alicí Dvorskou, která povídala o minulosti, současnosti i budoucnosti mexických Indiánů a zapatistického hnutí. Přednáška byla spojená s projekcí dokumentárního filmu „Storm of the Mountains“ a instalací stejnojmenné fotografické výstavy přísálí místního kina.

PRÁVA ZVÍŘAT

Večer pro zvířata

Na čtvrtý říjen ke Světovému dni zvířat uspořádala místní skupina tzv. „Večer pro zvířata“. Pro příchozí byly připraveny dva kratší filmové dokumenty: o chovu hospodářských zvířat tradičním způsobem a v ekologickém zemědělství a dokument mapující celosvětové důsledky konzumace masa. Po komorní diskusi následovalo překvapení v podobě ochutnávky čerstvého i sušeného ovoce a oříšků.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Den Země

Den Země slavilo NESEHNUTÍ Boskovice již v neděli 18. 4., kdy jsme se vydali vyčistit tzv. Stezky zdraví v okolí města. Ke Dni Země se připojili také skauti z oddílu Nibowaka, kteří den

předtím uklidili oblast hojně navštěvované Vyhlídky. Náš nedělní úklid podpořila i místostarostka Boskovic. Z tříkilometrového úseku jsme vysbírali tolik odpadků, které by zaplnily šest popelnic.

Úklid stezek zdraví

Dnem Země jsme tak zahájili pravidelné měsíční úklidy stezek. Doufali jsme, že se do úklidu zapojí ve větší míře veřejnost - podařilo se nám totiž mediálně upozornit na situaci kolem kritických míst a oslovili jsme všechny boskovické školy. Na úklidech se podílelo vždy kolem desítky zúčastněných. Vynosili jsme odpad, který by zaplnil třicet popelnic.

Prodej samolepek

V Boskovicích jsme zprostředkovali prodej benefičních samolepek "Prosíme nevhazujte reklamní materiály" vydaných Společností přátel přírody.

LETNÍ FESTIVALY

Stejně jako každý rok, ani v roce 2004 místní skupina se svými infostánky a nabídkou materiálů nechyběla na letních festivalech: „Boskovice 2004“ a „3 + 1“ v Letovicích. Zájem o informace i o občerstvení byl ale bohužel nižší než v minulosti. Novou zkušeností pak byly informační stánky na technoparty „Raver´s Unite“ a na novém reggae a ska festivalu na boskovickém hradě.

Místní skupina Boskovice

P. O. Box 30, 680 01 Boskovice

e-mail: nesehnuti.boskovice@seznam.cz

Pozn.: Rokem 2004 aktivní činnost NESEHNUTÍ Boskovice jako místní skupiny skončila. Pokud budete mít zájem práci skupiny v regionu obnovit, využijte brněnského kontaktu.

NESEHNUTÍ Trutnov

LIDSKÁ PRÁVA

Den Tibetu

K tomuto dni, který připomíná boj tibetského lidu proti čínské nadvládě, se místní skupina připojila uspořádáním akce na podporu požadavku propuštění tibetských vězňů svědomí. Aktivisté a aktivistky se společně s dalšími spřízněnými osobami sešli v městském parku, kde byly přečteny projevy, zapáleny svíce solidarity a rozdávány apelující pohlednice adresované předním představitelům EU a Čínské lidové republiky. Další aktivitou k tomuto tématu byla propagace materiálů NESEHNUTÍ na punkovém koncertě ve Vrchlabí, který byl taktéž zorganizován na podporu vězňů.

Den lidských práv

Při příležitosti Dne lidských práv NESEHNUTÍ Trutnov zorganizovalo v listopadu na místním gymnáziu přednášku o lidských právech spojenou s promítáním filmu týkajícího se této problematiky. „Na akci nám téma lidských práv prezentovala členka pardubické skupiny Amnesty International.“ popisuje aktivista NESEHNUTÍ Trutnov Tomáš Retka.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Den Země

Již několikátým rokem po sobě se členové/členky a sympatizanti/sympatizantky NESEHNUTÍ Trutnov zúčastnili každoročního čištění řeky Úpy - tzv. Igeliády.

O Hypermarketech veřejně

V listopadu dobrovolníci trutnovské místní skupiny na dobu tří týdnů v prostorách místní káfirny a tzv. Baštírny u Olivera instalovali putovní výstavu NESEHNUTÍ Brno informující veřejnost trutnovského regionu o problematice negativních dopadů, úzce spojených s rozvojem hypermarketové kultury.

Kauza sjezdovka

V roce 2004 došlo ke zveřejnění plánů některých místních ekonomických a politických elit na výstavbu lyžařské sjezdovky v trutnovském lesoparku. Lokalita, kterou si navrhovatelé tohoto projektu vybrali není hodnotná pouze ekologicky, ale také kulturně a historicky – došlo zde v roce 1866 ke střetům mezi rakouskými a pruskými vojsky a tudíž se na těchto místech nachází hromadné, často i neoznačené, hroby. Proti kontroverznímu návrhu se zvedla vlna odporu mezi trutnovským obyvatelstvem. Ke koalici organizací, která se rozhodla proti tomuto ekologicky nešetrnému a kulturně znevažujícímu projektu bojovat, se oficiálně přidalo i NESEHNUTÍ Trutnov. První aktivitou bylo sepsání otevřeného dopisu zastupitelstvu města, v němž se několik významných osobností trutnovské občanské společnosti vyjádřilo proti tomuto komerčnímu záměru. Dále byl zorganizován sběr podpisů pod petici proti realizaci daného projektu, kterou podepsalo 2927 občanů/občanek Trutnova. „Zúčastnili jsme se také protestní akce, která byla připravena u příležitosti návštěvy trutnovského zastupitelstva, které se do dané lokality vydalo osobně podívat a vyslechnout si na tomto pietním místě návrh takto kontroverzního projektu“, říká Tomáš Retka. Kauza pokračuje i v roce 2005.

Letní festivaly

Místní skupina i v roce 2004 pokračovala v propagaci materiálů a kampaní NESEHNUTÍ na různých kulturních a společenských akcích. Se svými infostánky navštívila například výše zmíněný benefiční koncert na podporu Tibetu ve Vrchlabí, Open air music festival v Trutnově a festival nezávislé kultury v Novém Bydžově.

Místní skupina Trutnov

e-mail: nesehnuti.trutnov@seznam.cz

Pozn.: Rokem 2004 místní skupina Trutnov zanikla. Pokud budete mít zájem práci skupiny v regionu obnovit, využijte brněnského kontaktu.

DALŠÍ AKTIVITY

Večery s NESEHNUTÍm

Večery s NESEHNUTÍm – filmové projekce spojené s besedami na zajímavá témata, se staly již tradiční součástí aktivit brněnské místní skupiny NESEHNUTÍ. Během roku 2004 bylo zorganizováno celkem 7 tematických večerů zaměřených na různé oblasti problematiky ochrany životního prostředí a lidských práv. I v roce 2004 byl o tuto aktivitu velký zájem ze strany veřejnosti a každého z večerů se zúčastnilo okolo 20 lidí. Mezi témata večerů patřily např. uprchlíci,

pokusy na zvířatech, problematika hypermarketů, referendum o brněnském nádraží a násilí na ženách.

Knihovna

Také v roce 2004 NESEHNUTÍ Brno zajišťovalo fungování knihovny pro veřejnost, a to ve svých obvyklých návštěvních hodinách každé pondělí a středu od 10:00 do 12:00 a od 16:00 do 18:00 hodin (po předchozí domluvě i v jinou dobu). Knihy, a také informační brožury a časopisy, jsou rozděleny do čtyř tematických okruhů:

- společnost a životní prostředí (163 publikací),
- feminismus a gender studia (157 publikací),
- lidská práva (73 publikací),
- práva zvířat (40 publikací).

Uvedená čísla jsou konečným stavem knih v roce 2004, časopisů nabízíme prezenčně několik stovek ze všech tematických oblastí.

Informační zpravodaj ALARM

NESEHNUTÍ už šestým rokem pokračovalo ve vydávání svého informačního zpravodaje - čtvrtletníku ALARM. V roce 2004 se vydala 3 regulérní čísla a v prosinci pak dvojčíslo 25-26. Zpravodaj začal vycházet ve dvou barvách a od základu se změnila i jeho grafická úprava. ALARM se tiskne v nákladu okolo 300 ks a zůstává i nadále spolu s internetovými stránkami hlavním informačním zdrojem o aktivitách NESEHNUTÍ. Zasláním 17 Kč známek (12 Kč poštovné + cena výtisku 5 Kč) si můžete objednat zaslání jeho tištěné podoby (počet známek znamená počet objednaných výtisků), či emailové zaslání v elektronické podobě. Je také publikován na webových stránkách NESEHNUTÍ.

Internetová prezentace NESEHNUTÍ

Nedílnou součástí našich kampaní jsou pravidelně aktualizované internetové stránky:

<http://www.nesehnuti.cz>

Na internetových stránkách nabízíme nejen texty všech vydaných tiskových materiálů, ale i aktuální informace o chystaných akcích. Stáhnout si můžete i všechna doposud vyšlá čísla zpravodaje ALARM, tiskové zprávy a spoustu dalších zajímavostí. Naleznete zde mj. i fotogalerii, seznam knih v naší knihovně a materiálů v distribuci.

<http://zenskaprava.ecn.cz>

Prezentace kampaně „Ženská práva jsou lidská práva“. Naleznete zde seznam knih s tematikou ženských práv, feminismu a gender studií nebo výstupy ze seminářů pořádaných naší kampaní.

<http://www.hyper.cz>

Informace, data, texty aj. o hypermarketech a kampani proti jejich nekontrolovatelné výstavbě. Na stránkách naleznete i leták „Příliš drahá sleva“ a texty ze sborníků „O hypermarketech veřejně“ a „Zaostřeno na hypermarkety“.

<http://jmz.ecn.cz>

Stránky kampaně „Jídlo místo zbraní“ obsahují základní tiskové materiály ke kampani, veganskou kuchařku a aktuální datum dalšího rozdávání jídla.

<http://zbrane.ecn.cz>

Jediné stránky zabývající se souhrnně monitoringem vývozu zbraní z ČR obsahují přehledná statistická data, české i mezinárodní úmluvy, informační materiály nebo petici.

<http://uprchlik.ecn.cz>

Stránky uprchlické kampaně obsahují informace o uprchlictví, statistické údaje, informační materiály NESEHNUTÍ, popis možností jak se zapojit do aktivit a zajímavé kontakty. Na stránkách se objevují také aktuality z oblasti uprchlictví a migrace.

Internet je zároveň tím nejjistějším způsobem, jak se vždy včas dozvědět o našich nejaktuálnějších aktivitách a chystaných akcích. Jsme rádi, že zájem o naše stránky roste, a proto jim budeme i nadále věnovat patřičnou pozornost.

CO MUŽETE UDĚLAT VY?

Uspořádejte výstavu

Zorganizujte přednášku

Šířte naše informační materiály

Staňte se dobrovolníkem/dobrovolnicí NESEHNUTÍ

Založte místní skupinu NESEHNUTÍ

Podpořte nás finančně

VÝSTAVY NESEHNUTÍ

Chtěli byste uspořádat výstavu na téma lidských práv, ekologie či práv zvířat ve vašem městě? Neváhejte a objednejte si některou z výstav NESEHNUTÍ! (O výstavy si lze napsat poštou či e-mailem, objednat si je lze i osobně, telefonicky a v několika případech také prostřednictvím internetových formulářů.)

Uprchlíci u nás

Výstava se skládá z textů o zemích, ze kterých do ČR přicházejí uprchlíci nejčastěji. Jsou doplněny fotografiemi z těchto zemí, kresbami a malbami uprchlických dětí žijících v zařízeních pro běžence ve Zbýšově a Zastávce u Brna. Výstava přibližuje důvody proč z popsaných zemí lidé utíkají a proč hledají ochranu právě v ČR. Snaží se také ukázat, že jde o běžné lidi (muže, ženy, děti) postihnuté krutým či nešťastným osudem. Kresby dětí vám budou připadat jak by je malovaly děti ze školy za rohem. Výstava se skládá ze 7 panelů formátu 70 x 100 cm (orientované na výšku). K výstavě si můžete objednat též uprchlický zpravodaj „PŘES“, informační leták „Bezpečí pro uprchlíky“, besedu či workshop. O výstavu si lze napsat také prostřednictvím elektronického formuláře na webových stránkách <http://uprchlik.ecn.cz>.

Zaostřeno na hypermarkety

Nová verze výstavy upozorňující na negativní dopady expanze obřích nákupních center. Celkem 11 panelů formátu 70 x 100 cm (orientované na výšku) s fotografiemi a doprovodnými texty. Pokud budete mít zájem, zajistíme vám jako doplnění výstavy přednášku. Dále si můžete objednat leták "Zaostřeno na hypermarkety" či samolepky na schránku "Stop reklamním materiálům". Výstavu si lze objednat také elektronicky prostřednictvím formuláře na stránkách www.hyper.cz.

Zbraně, nebo lidská práva?

Série fotografií a krátkých komentářů přibližuje následky nekontrolovaného obchodu se zbraněmi. Fotografie zobrazující utrpení rozvojových zemí - kam směřují velké zbrojní zásilky, aby podpořily ozbrojené konflikty nebo udržely při moci spřátelené diktátory - jsou dány do kontrastu s fotografiemi zbraní ve vyleštěných vitrínách zbrojařských veletrhů. Výstava se skládá z 8 panelů formátu 70 x 100 cm (orientované na výšku). Pro zapůjčení k vystavování kontaktujte NESEHNUTÍ Brno. Můžete si ji objednat také elektronicky prostřednictvím formuláře na stránkách <http://zbrane.ecn.cz>.

Za svobodu pro Tibet

Výstava se skládá z 15 barevných fotografií formátu 30 x 45 cm v lehkých rámech a je doplněna texty o porušování lidských práv v Tibetu a mapu Tibetu (2 panely formátu A3 a A4 navíc). Spolu s výstavou vám můžeme poslat i nálepky a informační leták „Svobodu Tibetu!“. V distribuci pak máme též časopis „Tibetské listy“ a dle aktuálních možností i tibetské vlajky.

Proč práva zvířat

Sedm velkých panelů (formát zhruba 80 x 110 cm) s barevnými fotografiemi a doprovodnými texty je věnováno problematice týrání zvířat na kožešinových farmách, při lovu kožešinových zvířat, ve velkochovech a při transportu hospodářských zvířat nebo v cirkusech. Dva panely upozorňují na krutosti na zvířatech v pokusných laboratořích. K výstavě jsou k dispozici i letáky s tematikou ochrany práv zvířat.

PŘEDNÁŠKY NESEHNUTÍ

Ve spojitosti s některou z výstav i bez nich můžete ve vašem městě uspořádat veřejnou besedu, přednášku nebo workshop na škole či pro širokou veřejnost. Dle individuální domluvy může být většina přednášek doplněna i o projekci zajímavého filmového dokumentu. Vyberte si některé z následujících témat:

- **Zaostřeno na hypermarkety** - o tom, co přináší nekontrolovatelná expanze obřích obchodních řetězců.
- **Militarismus není řešení** - o praktikách velkých zbrojařských koncernů a vývozech českých zbraní do nestabilních oblastí.
- **Současné Bělorusko** - o stavu dodržování lidských práv a aktivitách místních opozičních a ekologických iniciativ.
- **Kavkaz** - o zemích Kavkazu – Ázerbajdžán, Čečensko, Gruzie, Arménie ad., ze kterých do ČR míří tisíce uprchlíků. O důvodech této migrace, situaci v těchto zemích i možnostech pomoci.
- **Uprchlíci v České republice** – o historii a současném stavu uprchlictví v ČR s důrazem na porušování práv uprchlíků ze strany českých úřadů a možnostech pomoci.
- **Jaké je to být uprchlíkem?** – interaktivní workshop určený zejména studentům(kám) ZŠ a SŠ přibližuje pomocí zážitkových her problémy a situace, kterými prochází uprchlíci.
- **Genderové stereotypy** – vysvětlení základních pojmů, souvislostí a východisek tzv. genderových studií, historie ženského hnutí, projevy a překonávání stereotypů v každodenním životě žen a mužů.
- **Rovné příležitosti žen a mužů** – úvod do problematiky nerovností na základě pohlaví, rovné příležitosti v zaměstnání, vzdělání, rodině i veřejném životě, obrana proti diskriminaci.
- **Násilí na ženách** – základní východiska, seznámení s problematikou nejčastějších forem (domácí násilí, obchod se ženami, znásilnění, ženská obřízka), prevence, možnosti obrany a pomoci.

INFORMAČNÍ MATERIÁLY NESEHNUTÍ

Letáky a výroční zprávy

Rádi vám za dobrovolný příspěvek na poštovné a tisk zašleme téměř libovolné množství letáků a výročních zpráv k širší distribuci ve vašem okolí. Některé materiály máme však už pouze v elektronické podobě.

- 1) **Svobodu Tibetu** - důsledky čínské okupace v Tibetu (porušování lidských práv, devastace přírody).
- 2) **Vybarvěte si tibetskou vlajku** - pohlednice protestující proti okupaci Tibetu adresovaná čínské ambasádě (*pouze v elektronické podobě*).
- 3) **Zastavme obchod se smrtí** - informace o podílu zbrojařských firem na porušování lidských práv ve světě.
- 4) **Umlčme zbraně IDET 2001** - informace o nekalých praktikách zbrojařských firem vystavujících na veletrhu zbraní IDET 99 v Brně (*pouze v elektronické podobě*).
- 5) **Proč rozdáváme jídlo zdarma?** - informace o důvodech existence kampaně Jídlo místo zbraní nabízející veganské jídlo především lidem bez domova.
- 6) **Proč práva zvířat** - o důvodech k ochraně zvířecích práv.
- 7) **Co se v kožešnictví nedozvíte** - jaké utrpení zvířat stojí za výrobou kožichu (*pouze v elektronické podobě*).
- 8) **Cirkusy bez příkras** - proč cirkus není vhodným místem pro život zvířat (*pouze v elektronické podobě*).
- 9) **Než navštívíte cirkus** - plakát pro případ, že do Vašeho města zavítá cirkus.
- 10) **Pokusy na zvířatech** - údaje o pokusech prováděných na zvířatech a o možných alternativách (*pouze v elektronické podobě*).
- 11) **Vánoce bez kapra** - o důvodech, proč bychom měli odmítnout "tradiční" zabíjení štedrovečerních kaprů, doplněno recepty bezmasých vánočních jídel (*pouze v elektronické podobě*).
- 12) **Zapálíte si?** - o tom, co všechno je spojeno s kouřením a tabákovým průmyslem (*pouze v elektronické podobě*).
- 13) **Zábava? Jak pro koho...** - argumenty proti dostihovému sportu, zejména Velké pardubické steeplechase (*pouze v elektronické podobě*).
- 14) **Jídlo bez krutosti** - propagace vegetariánství a veganství, informace o týrání zvířat a dopadech masného průmyslu na životní prostředí (*pouze v elektronické podobě*).
- 15) **Příroda, nebo asfalt?** - proč odmítáme stavbu rychlostní komunikace R43.
- 16) **Za co všechno vděčíme automobilu** - dopady automobilismu na společnost a přírodu.
- 17) **Aktivní nulová varianta** - náš alternativní návrh k výstavbě R43.
- 18) **Až půjdete příště na přehradu** - průvodce naší naučnou stezkou po Brněnské přehradě.
- 19) **Přes ulici bezpečně** - leták proti rušení přechodů pro chodce.
- 20) **Hypermarkety - příliš drahá sleva** - o negativních dopadech expanze obřích nákupních řetězců.
- 21) **Den bez konzumu 23. 11. 2001** - leták o mezinárodním svátku nenakupování.
- 22) **Ekofeminismus** - o jednom z proudů feminismu, který nachází souvislost mezi útlakem žen a vykořisťováním přírody a snaží se o znovuvytvoření rovnováhy mezi člověkem a přírodou.
- 23) **Mýtus krásy** - o společenském tlaku, který nutí ženy přizpůsobovat se reklamnímu ideálu krásy.
- 24) **Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání** - zákony ČR zaručují rovnoprávnost, v reálném životě je to však jinak, příklady diskriminace a rady nejen pro ženy, ale i pro muže a osoby znevýhodněné na základě jiných znaků (věk, rodinná situace, sexuální orientace, barva pleti apod.).

- 25) **V každém litru kapka krve** - o zločinných praktikách nadnárodní ropné společnosti Shell.
- 26) **Čím se finančníci nechlubí** - fakta o MMF a SB - argumenty proti Mezinárodnímu měnovému fondu a Světové bance vydané u příležitosti jejich výročního zasedání v září 2000 v Praze (*pouze v elektronické podobě*).
- 27) **ABC přímé akce** - právně aktivistický rádce pro účastníky nenásilných akcí občanské neposlušnosti (*pouze v elektronické podobě*).
- 28) **Bezpečí pro uprchlíky** – informace o historii a současnosti uprchlictví, vysvětlení kdo a odkud jsou uprchlíci, proč utíkají, co je na jejich cestě čeká, jaká je v praxi azylová politika v České republice a Evropě, jak lze pomoci .
- 29) **Noví lidé NESEHNUTÍ** – možnosti jak se zapojit do činnosti NESEHNUTÍ .
- 30) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1997/1998** (*pouze v elektronické podobě*).
- 31) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 1999.**
- 32) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2000** (*pouze v elektronické podobě*).
- 33) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2001.**
- 34) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2002** (*pouze v elektronické podobě*).
- 35) **Výroční zpráva NESEHNUTÍ 2003.**

Samolepky, informační brožury a sborníky

Samolepky i publikace si můžete objednat na naší brněnské adrese (k ceně bude připočítáno poštovné). Uvítáme vaši pomoc s jejich distribucí do knihkupectví, knihoven apod.

- 1) **SVOBODU TIBETU!** – tibetská vlajka a vysvětlení symbolů (Kč 10,--).
- 2) **Stop reklamním materiálům!** - samolepka na schránku (Kč 2,--).
- 3) **Podporuji NESEHNUTÍ** – benefiční barevná nálepka s logem NESEHNUTÍ ve dvou verzích s uvedenou hodnotou Kč 50,-- nebo Kč 100,--.
- 4) **Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělání** – o rovných příležitostech ve výuce i nestereotypní a nediskriminační výchově a vzdělávání (Kč 10,--).
- 5) **Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání** (*pouze v elektronické podobě*).
- 6) **Průvodce na cestě k rovnosti žen a mužů** – základní úvod do témat genderové stereotypy a feminismus, násilí na ženách, rovné příležitosti žen a mužů - vysvětlení pojmů, cvičné otázky, citáty k zamyšlení, kontakty (Kč10,--).
- 7) **Zaostřeno na hypermarkety** - sborník textů ze stejnojmenného semináře (*pouze v elektronické podobě*).
- 8) **O hypermarketech veřejně** - aktualizovaná verze sborníku Zaostřeno na hypermarkety, rozšířená o další příspěvky (*pouze v elektronické podobě*).
- 9) **ABC feminismu** – nový sborník věnovaný nejvýznamnějším tématům problematiky ženských práv, genderových studií a feminismu obsahující aktuální a srozumitelné texty od odbornic a odborníků z různých okruhů této oblasti (Kč 120,--).

Časopisy – zpravodaje

Zpravodaje NESEHNUTÍ si můžete objednat k pravidelnému elektronickému (zdarma) či poštovnímu zasílání(za cenu časopisu + poštovné). Uvítáme vaši pomoc s jejich širší distribucí.

- 1) **Přes** – přes hranice, přes předsudky, přes lhostejnost – uprchlický čtvrtletník NESEHNUTÍ – články o aktivitách kampaně Bezpečí pro uprchlíky, o azylové politice ČR a EU, historii a problémech v zemích, odkud k nám přicházejí uprchlíci, aktuální kauzy a konkrétní případy, aktivity jiných organizací a mnoho dalších zajímavých informací z této oblasti. Cena Kč 10,--. Roční předplatné (včetně poštovného) činí Kč 100,--.
- 2) **Alarm** – informační zpravodaj – články o aktivitách, kampaních a dalších zajímavostech (nejen) z NESEHNUTÍ. Roční předplatné Kč 68,--.

Informační materiály NESEHNUTÍ můžete sami šířit v knihovnách, knihkupectvích, školských i mimoškolských volnočasových centrech, čajovnách, klubech, prodejnách (nejen) zdravé výživy, ekocentrech atd., vyrobit z nich nástěnku ve škole či zaměstnání nebo je umístit do veřejně přístupné vývěsní skříňky. Můžete podle nich také zpracovat krátký článek do místních či studentských novin a časopisů, apod.

STAŇTE SE DOBROVOLNÍKEM/DOBROVOLNICÍ NESEHNUTÍ

Pokud jste z místa, kde funguje místní skupina NESEHNUTÍ, zapojte se do její činnosti. Můžete také založit tzv. kontaktní místo. Jeho smyslem je aktivně se podílet na činnosti NESEHNUTÍ, usilovat o zapojení dalších dobrovolníků a dobrovolnic a následné vytvoření místní skupiny. Kontaktní místo vyvíjí aktivity stejně jako místní skupina a může tak vystupovat pod hlavičkou NESEHNUTÍ. Chcete-li aktivně spolupracovat, pošlete vyplněnou návratku dobrovolníka/dobrovolnice (viz návratka v této výroční zprávě).

JAK A PROČ ZALOŽIT MÍSTNÍ SKUPINU NESEHNUTÍ

Rozroste-li se vaše činnost natolik, že budete chtít dělat něco víc a větší měrou se zapojit do aktivit NESEHNUTÍ, je možné založit tzv. místní skupinu NESEHNUTÍ. Vyzbrojeni právní subjektivitou se můžete zapojit do stávajících kampaní, vést vlastní lokální i celostátní kampaně s cílem zabránit další devastaci přírody a porušování lidských práv. Můžete se sami účastnit správních řízení, ve kterých jsou například dotčeny zájmy ochrany přírody (výstavby supermarketů, dálnic, spaloven, kácení stromů apod.).

Jako samostatná místní skupina můžete vytvářet společné projekty s jinými organizacemi, vytvářet a udržovat dobré kontakty s místní samosprávou, o důležitých věcech jednat s orgány státní správy, apod. Můžete na svoji činnost získávat sponzorské dary, finanční dotace apod.

Jako aktivista/aktivistka NESEHNUTÍ máte možnost usilovat o změnu vašeho okolí směrem ke stavu, kdy se na rozhodování podílejí ti/ty, kterých se rozhodnutí týkají. Svou činností můžete názorně ukazovat, že odpovědný vztah k přírodě i k lidem vycházející a realizovaný skrze aktivitu zdola není jen naivním snem, ale již dnes realizovanou praxí.

PODPOŘTE NÁS FINANČNĚ

Přesto, že aktivity NESEHNUTÍ stojí z velké části na práci neplacených dobrovolníků a dobrovolnic, je naše činnost do značné míry závislá na finanční podpoře našich příznivců(kyň). Staňte se jedním(jednou) z nich. Tyto peníze nám umožní např. tisk nových informačních materiálů, nasycení dalších lidí bez domova, uspořádání zajímavých programů pro uprchlíky, záchranu dalších stromů, nákup aktuálních titulů do knihovny nebo organizaci budoucích akcí pro veřejnost, pro vás. Podpořte nás a staňte se tak sympatizantem či sympatizantkou NESEHNUTÍ.

Jak?

1) 1 Kč denně

Za jednorázový příspěvek Kč 365,-- na rok vám bude pravidelně zasílán informační zpravodaj NESEHNUTÍ *Alarm* a další tiskové materiály (letáky, samolepky, pohlednice). Zároveň Vás budeme informovat o chystaných akcích, které NESEHNUTÍ pořádá. Příspěvek můžete uhradit složenkou nebo bezhotovostním převodem na náš Transparentní účet u eBanky číslo 1190794001/2400 a to v pravidelných splátkách (Kč 30,-- měsíčně nebo Kč 90,-- čtvrtletně). V obou případech vás prosíme o vyplnění přiložené návratky sympatizanta/sympatizantky a její zaslání zpět na naši adresu.

2) Benefiční samolepky:

Na brněnské adrese si můžete objednat či na našich četných informačních stáncích přímo koupit samolepky „Podporuji NESEHNUTÍ“ v hodnotě Kč 50,-- a Kč 100,--.

3) Dárčovská SMS

NESEHNUTÍ můžete podpořit i zasláním dárčovské SMS ve tvaru DMS NESEHNUTI na číslo 87777. Zaplatíte Kč 30,-- + DPH. NESEHNUTÍ z toho obdrží nejméně Kč 27,--.

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ

Údolní 44, 602 00 Brno

tel./fax: 543 245 342

e-mail: info@nesehnuti.cz

www.nesehnuti.cz

Rada NESEHNUTÍ

Voleným statutárním orgánem NESEHNUTÍ je Rada. Jejími členy/členkami v roce 2004 byli:

Milan Štefanec (zástupce místní skupiny Brno), **Martina Hynková** (zástupkyně místní skupiny Boskovice, do května), **Václav Stoupal** (zástupce místní skupiny Boskovice, od května), **Filip Vaněk** (zástupce místní skupiny Zlín, do května), **Roman Nedvěd** (zástupce místní skupiny Příbram, do května), **Kristýna Rytířová** (do listopadu), **Filip Fuchs** (do listopadu), **Dušan Rosenbaum** (od listopadu), **Jiří Koželouh** (od listopadu), **Tomáš Eichler** (do listopadu), **Tomáš Retka** (od listopadu), **Kateřina Plesková**.